

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	27 januari 2025
Voorstelnummer	D818041
Datum raadsvoorstel	3 december 2024
Portefeuillehouder(s)	Rob Opdam
Commissie	Raadscommissie
Datum commissie	13 januari 2025
Soort agendering	Besluitvorming
Agendapunt	
Team	BOR - Beheer Openbare Ruimte
Opsteller	Wouter Ettema
Datum B&W besluit	17 december 2024
Bijlagen:	2

Onderwerp : Beleidsplan wegbeheer 2024-2033 gemeente Heiloo

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. Het Beleidsplan Wegbeheer 2024-2033 gemeente Heiloo vast te stellen;
2. Binnen het Beleidsplan Wegbeheer 2024-2033 gemeente Heiloo te kiezen voor scenario B;
3. De daarbij horende begrotingswijziging vast te stellen.

Geheimhouding

☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

De gemeente heeft als taak om de verhardingen binnen haar beheergrenzen dusdanig te beheren dat deze hun functie kunnen vervullen, dan wel ervoor te zorgen dat deze worden aangepast aan de veranderende vraag vanuit de samenleving. Om invulling te kunnen geven aan deze (wettelijke) zorgplicht en dit goed te organiseren, moet er een actueel en vastgesteld beleidsplan aanwezig zijn.

Het beleidsplan wegbeheer is een kaderstellend hulpmiddel voor de wegbeheerder om zijn (wettelijke) zorgtaken uit te voeren. Daarnaast biedt het beleidsplan inzicht in de status van het areaal en geeft het een onderhoudsstrategie voor de langere termijn.

De vier belangrijkste doelen luiden als volgt:

1. Visie schetsen waarin wegbeheer de komende tien jaar wordt uitgevoerd.
2. Actualiseren en vastleggen van het beleidskader en de beheerstrategie van wegen.
3. Inzicht geven in de huidige kwaliteit en omvang van het verhardingsareaal en het benodigde budget om dit verantwoord in stand te houden.
4. Stellen van kaders voor het opstellen van beheerplannen en uitvoeringsplannen.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

In het beleidsplan staat beschreven wat Heiloo belangrijk vindt. Het beschrijft de 'Missie', 'Visie' en 'Strategie' van Heiloo op het beheer van de wegen. Op basis van wettelijke kaders, het coalitieakkoord en visiedocumenten, zijn de belangrijkste beleidskaders uiteengezet.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Het beleidsplan wegbeheer 2024-2033 van de gemeente Heiloo is een belangrijk beleidsdocument waarmee de gemeente uitvoering geeft aan haar wettelijke zorgplicht omtrent wegbeheer. Het is kaderstellend, biedt inzicht in de status van het areaal en geeft een onderhoudsstrategie voor de langere termijn. Het beleidsplan wegbeheer heeft een looptijd van tien jaar. Dit is bewust gekozen om zoveel mogelijk het duurzame karakter van het wegenbeheer te waarborgen.

In het beleidsplan wordt aan de hand van 3 thema's, 'Missie', 'Visie' en 'Strategie' in 8 hoofdstukken uiteengezet waarom het nodig is een beleidsplan vast te stellen, wat de kernwaarden en de doelen zijn die de gemeente Heiloo wil behalen, hoe de beheerorganisatie moet worden vormgegeven en welke acties noodzakelijk zijn om de beleidsdoelen te halen.

Uit de onderhoudsplanningen die zijn opgesteld aan de hand van uitgevoerde inspecties, blijkt dat Heiloo de komende jaren voldoende budget heeft voor verantwoord wegbeheer, echter blijft er een achterstand die ingelopen moet worden. Deze achterstand kan op basis van het huidige budget in de komende 5 planjaren met gericht onderhoud als ook via integrale herinrichtingsprojecten voor een groot deel worden ingelopen maar niet volledig.

Bijzondere aandacht krijgen de kwetsbare weggebruikers (voet- en fietspaden). Denk hierbij aan het frequenter schouwen en uitvoeren van klein onderhoud. Zodat de verkeersveiligheid, doorstroom en bereikbaarheid van de kernen van Heiloo wordt vergroot en het fietsgebruik wordt gestimuleerd. Dit draagt bij aan een gezond leefpatroon, een geringe milieubelasting

voor de omgeving en sluit aan bij de bestuurlijke ambities uit het vigerende coalitieakkoord, het ambitiesdocument Klimaat, het fietsbeleidsplan.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Scenario A: huidige beheerkoers doorzetten

Huidige koers aanhouden van risico gestuurd onderhoud met prioriteit op de gevoelige weggebruiker (voetgangers en fietsers). Onderhoud aan rijbanen in elementenverharding wordt zoveel mogelijk uitgesteld naar opvolgende planjaren (gevolg structurele ombuiging 2024, 10% € 64.000,-), Fietspaden en voetpaden hebben voorrang in onderhoud. Per toekomstig omvorming-project wordt separaat een investering aangevraagd. Noodzakelijk onderhoud wat niet in de komende vijf planjaren kan worden uitgevoerd wegens budgettekort, wordt doorgeschoven naar opvolgende planjaren. Te verwachten achterstand doorgeschoven onderhoud na vijf planjaren is € 2.771.000.

Scenario B: scenario A + investeringsprogramma duurzaamheid/klimaatadaptatie

Huidige koers aanhouden van risico gestuurd onderhoud met prioriteit op de gevoelige weggebruiker (voetgangers en fietsers). Onderhoud aan rijbanen in elementenverharding wordt zoveel mogelijk uitgesteld naar opvolgende planjaren. Te verwachten achterstand doorgeschoven onderhoud na vijf planjaren met het investeringsprogramma is € 904.000.

Investeringsprogramma Duurzaamheid/Klimaatadaptatie 2025-2034

Om duurzaamheid, klimaatadaptatie, circulaire openbare ruimte en leefbaarheid binnen het wegbeheer een impuls te geven wordt een doorlopend investeringsprogramma aangevraagd voor de komende tien jaar (2025-2034) ter hoogte van € 700.000 p/j. 35.000 m² Asphalt erftoegangswegen (30km/u ETW) worden structureel omgevormd naar gebakken straatstenen.

- Door toekennen investeringsprogramma is het mogelijk om meerjarige raamovereenkomsten op de markt te brengen t.b.v. inkoop materialen als ook het contracteren van een uitvoerende partij tegen vaste prijzen.
- Door toekennen investeringsprogramma wordt grote maten van efficiëntie behaald zowel in tijd (personeel) als ook financieel (vaste prijzen).
- Omvorming van asphalt naar gebakken materialen maakt het mogelijk om de afschrijvingstermijn investering te verlengen van 30 jaar naar 50 jaar.
- Omvorming asphalt naar gebakken materialen geeft een cumulatieve structurele besparing in beheerkosten. De besparing in beheerkosten is structureel jaarlijks € 10.500,- na 10 jaar € 105.000,- p/j.
- Besparing beheerkosten kan structureel ten goede komen van de kapitaallasten doorlopend investeringsprogramma. Met andere woorden, de werkelijke kapitaallasten die ten kosten komen van de begroting worden beperkt.

Dit investeringsprogramma valt binnen de planning regulier planmatig groot onderhoud en staat los van grootschalige reconstructieprojecten zoals Zeeweg/Stationsweg, Vennewatersweg, Zevenhuizerlaan, Westerweg, etc.

Aanbeveling

Vanuit wegbeheer adviseren wij om te kiezen voor scenario B:

- Geeft invulling aan duurzaamheid, circulariteit en klimaatambities
- Geeft invulling aan doelstelling CO2 neutrale openbare ruimte
- Verlaging afschrijvingskosten elementen (50j) t.o.v. asfalt (30j)
- Structurele besparing beheerkosten asfalt t.o.v. elementen
- Verbeterd de leefbaarheid.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Omdat Heiloo haar doelstellingen niet alleen kan realiseren, wordt de komende jaren ingezet op het verbeteren van de interne samenwerking tussen disciplines en afdelingen binnen de werkorganisatie BUCH. Ook extern wordt ingezet op samenwerking, namelijk met het maatschappelijk middenveld, ondernemers, verenigingen en vooral inwoners.

RISICO'S

Scenario A

- Doorgeschoven achterstallig onderhoud loopt op naar € 2.771.000 na vijf planjaren.
- Geen ruimte voor financiële tegenvallers
- Geen ruimte voor invulling duurzaamheid & klimaatambities binnen onderhoud
- Het risico bestaat dat er een toename in kwaliteitsverlies optreedt in het areaal wat ten kosten gaat van aansprakelijkheid, leefbaarheid en comfort.
- Binnen dit scenario dienen er jaarlijks afzonderlijke investeringen te worden aangevraagd t.b.v. onderhoud asfalt ETW 30km wegen. Dit gaat ten kosten van efficiëntie zowel in tijd als financieel.

Scenario B:

Er blijft na vijf planjaren nog een doorgeschoven achterstallig onderhoud bestaand van ca. € 904.000.

FINANCIËN

Afgestemd met: business controller.

Dekking

Voor de dekking van het wegonderhoud is in de begroting 2025-2028 een exploitatiebedrag opgenomen (grootboeknummer 6210000). Daarnaast zijn er twee structurele jaarlijkse investeringen (voor 2024 grootboeknummers 7213554 en 7213534).

Act. Nr.	Omschrijving activum	Krediet uitgaven	Krediet inkomsten
6210000/438004	Wegen, straten en pleinen	€ 619.736,-	
7213554/432000	Reconstructie wegen 2024	€ 89.620,-	
7213534/432000	Betonfietspaden	€ 207.736,-	

Het exploitatiebudget wegen, straten en pleinen is bedoeld voor regulier klein en middel groot onderhoud. Het investeringsprogramma reconstructie wegen dient als structurele bijdrage vanuit wegbeheer aan grootschalige reconstructies en het investeringsprogramma betonfietspaden geeft invulling aan de omvorming van asfaltfietspaden met structureel wortelopdruk schade naar betonfietspaden.

Voorgesteld wordt scenario B vast te stellen:

Betreft scenario A + toekennen structureel investeringsprogramma "duurzaam wegbeheer" van € 700.000 p/j (2024-2034). Middels dit investeringsprogramma wordt er invulling gegeven aan duurzaamheid & klimaatambities. De komende 10 jaar wordt er 35.000 m2 asfalt omgevormd naar een duurzame en klimaatneutrale inrichting op basis van gebakken straatstenen.

In de begroting 2025 is reeds voorgesteld om de afschrijvingstermijn van 30 naar 50 jaar op investeringen gebakkenstraatstenen te verhogen. Gezien de kwaliteit van de nieuwe materialen is dit mogelijk gebleken. Hierdoor zijn de kapitaallasten structureel verlaagd.

Daarnaast wordt er een structureel besparing behaald in het verschil in beheerkosten asfalt en elementen. Jaarlijks wordt er 3.500 m2 asfalt omgevormd naar gebakken straatstenen wat een cumulatieve besparing opleverd van €10.500 p/j in 2034 betreft dit jaarlijks €105.000. Binnen dit scenario blijft er na vijf planjaren een te verwachten doorgeschoven achterstallig onderhoud van ca. € 904.000.

GBRNR	Grootboeknummer omschrijving	Toelichting mutatie	KSTNSRT	Kostensoort omschrijving	Uit	I/S	2025	2026	2027	2028
6210000	Wegen straten en pleinen	van asfalt naar gebakken stenen vermind onderh budget	438004	Onderhoud	U	S	-10.500	-21.000	-31.500	-42.000
7213904	Reconstructie wegbeheer 2025	jaarinvestering duurzaam wegbeheer	432000	Duurzame goederen	U	S	700.000			
7213914	Reconstructie wegbeheer 2026	jaarinvestering duurzaam wegbeheer	432000	Duurzame goederen	U	S		700.000		
7213924	Reconstructie wegbeheer 2027	jaarinvestering duurzaam wegbeheer	432000	Duurzame goederen	U	S			700.000	
7213934	Reconstructie wegbeheer 2028	jaarinvestering duurzaam wegbeheer	432000	Duurzame goederen	U	S				700.000
6210000	Wegen straten en pleinen	aanpassing kap lasten investering	473000	Afschrijvingen	U	S		14.000	28.000	42.000
7999999	Tegenboekingsrekening investeringskrediet	investeringen wegbeheer	899998	Tegenboekingsrekening subadm	I	S	700.000	700.000	700.000	700.000
6210000	Wegen straten en pleinen	rente wegbeheer investeringen	474000	Toegerekende omslagrente	U	S		17.500	34.650	51.450
6050000	Geldleningen	rente wegbeheer investeringen	474000	Toegerekende omslagrente	U	S		-17.500	-34.650	-51.450
6050000	Geldleningen	rente wegbeheer investeringen	451000	Rente o/g	U	S		17.500	34.650	51.450
6109990	Resultaat na bestemming	gevolg begrotingssaldo wegenbeleidsplan	000000	Onvoorziën inkomsten	I	S	-10.500	10.500	31.150	51.450

In bijgevoegde begrotingswijziging zijn de wijzigingen verwerkt. Hier is zichtbaar dat de alleen de rente lasten van het investeringsprogramma drukken op de begroting en de afschrijvingen gedekt worden door de besparing in beheerkosten (onderhoudsbudget). Hiermee is rekening gehouden met de ombuiging op het onderhoudsbudget. Omdat de aanpassing op de afschrijvingstermijn reeds is verwerkt in de meerjarenbegroting 2025 is dit niet nogmaals verwerkt in de begrotingswijziging.

DUURZAAMHEID

Heiloo werkt aan een openbare ruimte die circulair en klimaatadaptief is ingericht. In het beleidsplan wordt hier aandacht aanbesteed. De speerpunten hierbij zijn:

- Duurzaam inkoopbeleid
- Circulaire economie

In het kader van circulaire en duurzame ontwikkeling in de infrastructuur en onze wegen zijn er drie kernprincipes die hierbij als leidraad fungeren: preventie, waardebehoud en waardecreatie. Deze principes bevorderen niet alleen efficiëntie, maar ook de verantwoorde omgang met materialen.

1. Preventie

Voorkom dat er iets gebouwd wordt. Dit is relevant bij zowel aanleg als bij vervanging van wegen/infrastructuur. Ga op zoek naar een materiaallose of efficiëntere oplossing. Een voorbeeld is om in plaats van een wegverbreding te kiezen voor betere ov- of fietsverbindingen.

2. Waardebehoud

Het tweede principe is waardebehoud en het draait om het optimaal benutten van bestaande materialen voor een nieuwe levenscyclus. Dit is met name van belang bij aanpassingen, vervangingen of renovaties. Er zijn twee ontwerpprincipes die hierbij helpen:

- Verleng de levensduur van bestaande objecten of componenten door optimaal beheer en (voorspellend) onderhoud op basis van levensduurverlengende maatregelen.
- Maak gebruik van wat er al is. Dit omvat het hergebruik van materialen en grondstoffen.

PARTICIPATIE

n.v.t.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Het beleidsplan wegbeheer heeft een looptijd van tien jaar. Dit is bewust gekozen om zoveel mogelijk het duurzame karakter van het wegenbeheer te waarborgen. Landelijk gezien zijn de kaders voor het technisch beheren niet onderhevig aan grote veranderingen. Indien de situatie het noodzakelijk acht, is het mogelijk om het beleidsplan tussentijds te actualiseren. Sowieso vinden er om de 2 jaar wegininspecties plaats, aan de hand waarvan de technische kwaliteit van het wegenareaal wordt bepaald en inzicht kan worden verschaft ten aanzien van de algehele kwaliteit en stand ten aanzien van de ambities. Na vijf jaar wordt beleidsplan geëvalueerd en worden de financiële onderhoudsplanningen herijkt op basis van nieuwe inspectiegegevens.

BIJLAGEN

1. Beleidsplan Wegbeheer 2024-2033, Heiloo
2. Begrotingswijziging.

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

J. van den Beij-Veenstra
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester